

آن سوی پرچین

- داستان کوتاه بر ایران
- شخصیت پردازی در داستان کوتاه
- بررسی مجموعه سه قطره خون صامت هدایت

نویسنده و مولف:

فرهنگ برهمنی

سرشناسه	: برهمنی، فرهنگ، ۱۳۵۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: آن سوی پرچین/فرهنگ برهمنی.
مشخصات نشر	: تبریز: آیدین کتاب، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۲۲۲ص.
شابک	: ۱۳۰۰۰۰ ریال ۷-۸-۳۰۴۴۳-۹۵۴۴۳-۶۰۰-۹۷۸:
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: هدایت، صادق، ۱۲۸۱ - ۱۳۳۰. سه قطره خون -- نقد و تفسیر
موضوع	: داستان کوتاه
موضوع	: Short story
موضوع	: شخصیت‌پردازی در ادبیات
موضوع	: Characters and characteristics in literature
شناسه افزوده	: هدایت، صادق، ۱۲۸۱ - ۱۳۳۰. سه قطره خون. شرح
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۵ ۴/۸۰۳۲۷۳/PN
رده بندی دیویی	: ۸۰۸/۳۱
شماره کتابشماره ملی	: ۴۳۲۸۴۹۰

تاریخ درج شده: ۱۳۹۵/۰۱/۱۴

تاریخ پاسخگویی:

کد پیگیری: ۴۳۰۷۱۰۰

مرکز پخش و توزیع: انتشارات آیدین کتاب ۰۹۱۴۳۱۶۲۱۱۴

نام کتاب: آن سوی پرچین

نویسنده و مولف: فرهنگ برهمنی

ناشر: انتشارات آیدین کتاب

ویراستاران: فرهاد برهمنی، روشن برهمنی و نوشین برهمنی

قطع کتاب: وزیری

روی جلد: آتیلا بیلگی سایار

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: آذین، سهند، امین

تاریخ و محل چاپ و نشر: ۹۵/تبریز

تیراژ ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول

شابک: ۷-۸-۳۰۴۴۳-۹۵۴۴۳-۶۰۰-۹۷۸

حق چاپ برای مؤلف محفوظ می باشد

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه :
۱۵	فصل اول: تاریخچهی داستان کوتاه چیست؟
۱۶	داستان کوتاه چیست؟
۱۷	تفاوت قالب داستان کوتاه با انواع دیگر
۱۸	تاریخچه داستان کوتاه در جهان
۲۱	ادگار آلن پو و داستان کوتاه
۲۵	نیکلای گوگول روسی
۲۹	تاریخچهی داستان کوتاه در ایران
۳۰	محمدعلی جمال زاده (۱۲۷۰-۱۳۷۶ه.ش)
۳۱	نظر مخالفین محمد علی جمال زاده :
۳۲	برج عاج ایرانی جمال زاده در قلب اروپا
۳۴	سیر تاریخی داستان کوتاه نوین در ایران :
۳۹	فصل دوم: عناصر داستانی
۴۰	پیرنگ (Plot)

- ٤٢ بیرنگ باز (open plot)
- ٤٢ بیرنگ بسته (closed plot)
- ٤٣ بیرنگ فرعی (subplot counter plot)
- ٤٤ درون مایه : (theme)
- ٤٥ تعریف شخصیت (character)
- ٤٧ انواع شخصیت
- ٤٧ شخصیت ایستا (static character)
- ٤٨ شخصیت پویا (Dynamic character)
- ٤٩ شخصیت قالبی (stereotypes)
- ٤٩ شخصیت نوعی (type character)
- ٥٠ شخصیت شریک (level an)
- ٥١ شخصیت مقابل (foil)
- ٥١ شخصیت تمثیلی (allegorical character)
- ٥٢ شخصیت مخالف (Antagonist)
- ٥٢ شخصیت همراز (مرد ، زن) (confidant , confidante)
- ٥٣ شخصیت همه جانبه (full – dimensional character)
- ٥٣ شخصیت نمادین (symbolic character)
- ٥٥ فصل سوم: چرا هدایت؟
- ٥٦ چرا هدایت؟

- ۵۶..... نظر موافقین صادق هدایت :
- ۶۸..... برخی از نظرات مخالفین صادق هدایت
- ۷۳..... سال شمار صادق هدایت از تولد تا وفات
- ۷۹..... فصل چهارم: بررسی شخصیت ها
- ۹۱..... خلاصه‌ی داستان سه قطره خون :
- ۹۲..... شخصیت میرزا احمد خان در داستان کوتاه سه قطره خون
- ۹۳..... شخصیت حسن در داستان کوتاه سه قطره خون:
- ۹۳..... شخصیت یک دیوانه در داستان کوتاه سه قطره خون:
- ۹۳..... شخصیت صفرا سلطان در داستان کوتاه سه قطره خون:
- ۹۴..... شخصیت ناظم در داستان کوتاه سه قطره خون:
- ۹۴..... شخصیت عباس در داستان کوتاه سه قطره خون:
- ۹۴..... شخصیت سیاوش در داستان کوتاه سه قطره خون:
- ۹۵..... شخصیت گربه ماده در داستان کوتاه سه قطره خون:
- ۹۶..... گرداب
- ۱۰۵..... خلاصه داستان کوتاه گرداب :
- ۱۰۶..... شخصیت های داستان کوتاه گرداب
- ۱۰۸..... بدری زن همایون در داستان کوتاه گرداب
- ۱۰۸..... هما دختر همایون در داستان کوتاه گرداب
- ۱۰۹..... شخصیت مشدی علی نوکر خانه پدر زن همایون در داستان کوتاه گرداب

- ۱۱۰ داش آکل
- ۱۱۹ خلاصه‌ی داستان کوتاه داش آکل
- ۱۲۰ شخصیت داش آکل در داستان کوتاه داش آکل
- ۱۲۱ شخصیت کاکا رستم در داستان کوتاه داش آکل :
- ۱۲۲ شخصیت زن حاجی صمد در داستان کوتاه داش آکل
- ۱۲۲ شخصیت شاه د قهوه چی در داستان کوتاه داش آکل
- ۱۲۲ شخصیت ملا سحاق عرق کش جهود در داستان کوتاه داش آکل
- ۱۲۲ شخصیت مرجان دفتر جم صمد در داستان کوتاه داش آکل
- ۱۲۳ شخصیت طوطی داش آکل در داستان کوتاه داش آکل :
- ۱۲۴ آینده‌ی شکسته
- ۱۲۸ خلاصه‌ی داستان کوتاه آینه شکسته
- ۱۲۸ شخصیت های داستان کوتاه آینه شکسته
- ۱۲۹ شخصیت جمشید در داستان کوتاه آینه‌ی شکسته :
- ۱۲۹ شخصیت محصل چینی در داستان کوتاه آینه شکسته
- ۱۳۰ طلب آموزش
- ۱۳۸ خلاصه‌ی داستان کوتاه طلب آموزش
- ۱۳۸ شخصیت های داستان کوتاه طلب آموزش
- ۱۴۰ لاله
- ۱۴۵ خلاصه داستان کوتاه لاله

- شخصیت خداداد در داستان کوتاه لاله : ۱۴۶
- شخصیت لاله دخترک کولی در داستان کوتاه لاله : ۱۴۶
- صورتک ها ۱۴۷
- خلاصه‌ی داستان کوتاه صورتک ها ۱۵۵
- شخصیت های داستان کوتاه صورتک ها ۱۵۵
- شخصیت خجسته در داستان کوتاه صورتک ها ۱۵۵
- شخصیت ابوالفتح در داستان کوتاه صورتک ها ۱۵۶
- چنگال ۱۵۷
- خلاصه‌ی داستان کوتاه چنگال ۱۶۵
- شخصیت سید احمد در داستان کوتاه چنگال ۱۶۶
- شخصیت ربابه در داستان کوتاه چنگال ۱۶۷
- شخصیت زن دوم سید جعفر (رقیه سلطان) در داستان کوتاه چنگال ۱۶۷
- شخصیت سید جعفر (پدر ربابه و سید احمد) در داستان کوتاه چنگال ۱۶۷
- شخصیت عباس (دوست سید احمد) در داستان کوتاه چنگال ۱۶۷
- شخصیت مشدی غلام علاف در داستان کوتاه چنگال ۱۶۸
- شخصیت مه سلطان (خواهرخوانده مادر ربابه و سید احمد) در داستان کوتاه چنگال ۱۶۸
- مردی که نفش را کشت ۱۶۹
- خلاصه‌ی داستان کوتاه مردی که نفش را کشت ۱۸۱
- شخصیت میرزا حسینعلی در داستان کوتاه مردی که نفش را کشت ۱۸۲

- شخصیت شیخ ابوالفضل در داستان کوتاه مردی که نفسش را کشت ۱۸۲
- محلل ۱۸۳
- خلاصه داستان کوتاه محلل ۱۹۲
- شخصیت امیرزا یداله در داستان کوتاه محلل ۱۹۲
- شخصیت مشدی شهباز در داستان کوتاه محلل ۱۹۲
- شخصیت رباب در داستان کوتاه محلل ۱۹۳
- گجسته دژ ۱۹۴
- خلاصه داستان کوتاه گجسته دژ ۲۰۲
- شخصیت خشتون در داستان کوتاه گجسته دژ ۲۰۳
- شخصیت روشک در داستان کوتاه گجسته دژ ۲۰۳
- شخصیت خورشید (مادر روشک) در داستان کوتاه گجسته دژ ۲۰۳
- فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری ۲۰۵
- پیشنهادهات: ۲۰۶
- نتیجه گیری: ۲۰۷
- چکیده انگلیسی ۲۲۲

داستان کوتاه ایرانی با مجموعه‌ی داستانی «یکی بود یکی نبود» محمدعلی جمالزاده آغاز گشت و با نخستین آثار صادق هدایت رشد و بالندگی یافت جامعه‌ی ما داستان‌نویسی را هنوز در حد یک حرفه‌ی متعارف به رسمیت نمی‌شناسد و برای آن اعتباری قابل نیست. داستان‌نویس ایرانی در طول این سال‌ها دغدغه‌های فراوان داشته، با وسوسه‌ها و گرایش‌های گوناگونی دست به گریبان بوده است که اغلب آنها ربط چندانی به خود ادبیات ندارد.

صادق هدایت شاید اولین داستان‌نویس ایرانی باشد که افکار خودش را به مخاطب به ساده‌ترین و صادقانه‌ترین وجه ممکن بیان کرده است. او می‌گوید: «اگر حالانصمیم گرفتم که بنویسم، فقط برای این است که خودم را به سایه‌ام معرفی بکنم، سایه‌ای که روی دیوار خمیده و مثل این است که هر یک از من با اشتیهای هرچه تمام‌تر می‌بلعد^۱ و باز هم ادامه می‌دهد: «من فقط برای سایه‌ی خودم می‌نویسم که جلوی چراغ به دیوار افتاده است... باید همه‌ی اینها را برای سایه‌ی خودم که روی دیوار افتاده توضیح بدهم.»^۲ هدایت درباره‌ی نوشتن خود به این نکته اشاره می‌کند که نوشتنش برای این است که احساسات و آنچه که در درون وی می‌گذرد را بیان کند: «می‌خواستم این دیوی که مدت‌ها در درون مرا شکنجه می‌کرد، بیرون بکشم. می‌خواستم دل پُری خودم را روی کاغذ بیاورم... فقط با سایه‌ی خودم خوب می‌توانم حرف بزنم، اوست که مرا وادار به حرف زدن می‌کند... می‌خواهم عصا، نه، شراب تلخ زندگی خودم را چکه چکه در گلوی خشک سایه‌ام چکانده، به او بگویم این زندگی من است.»^۳

هدایت نخستین کسی است که ادبیات داستانی مدرن را به ایران وارد کرد. اگر جمالزاده پایه گذار داستان کوتاه بود، صادق هدایت با تغییر دایره‌ی مخاطب ادبیات معاصر، به خصوص داستان کوتاه را به شدت تحت تأثیر قرار داد. علاوه بر دو داستان بلند وی یعنی «بوف کور» و «حاجی آقا»، مجموعه‌ی داستان‌های کوتاه دیگری نیز نگاشته است که «سه قطره خون» و «زننده به گور» از جمله‌ی معروف ترین آنها است.

۱. هدایت، صادق، بوف کور، کتاب‌های پرستو، چاپ دوازدهم، تهران، ۱۳۴۸، صص ۱۱، ۱۲.

۲. همان منبع، ص ۱۳.

۳. همان منبع، ص ۱۳.

داستان های وی به زبانی ساده و قابل فهم نوشته شده است. صادق هدایت در زمانی می زیست که خود آن را واپس زنی می دانست. فضای خفقان آور اجتماعی، حس بدبینی و عدم اعتماد به نفس وی را شدت می بخشید. وقتی تمام این عناصر را به کنار هم نهیم، بهتر متوجه می شویم چرا اغلب داستان های کوتاه وی، با مرگ یا خودکشی شخصیت اصلی داستان به پایان می رسد. آنچه در داستان های وی مشهود است، احساساتی همچون حیرت فلسفی و تشویش روحی، روانی است صادق هدایت علی رغم توانایی فراوانی که در شخصیت پردازی و فضا سازی داشت، نتوانست روحیه ی خوانندگان خود را نسبت به مسایل دنیایی خوش بین نماید زیرا در حقیقت هدایت هر آنچه را که در خود داشت صادقانه مکتوب کرد و آثار وی دقیقاً ناشی از رو یات خودش است. روحیاتی که به داستان هایش رنگی تیره داده که فاقد هیجان های دیگر نویسندگان است. فضای یاس آلود و متأثر از نویسندگان فرانسوی که آنان نیز گرفتار آلام روحی پس از دو جنگ جهانی بودند، در آثارش کاملاً مشهود است. آثار هدایت عموماً مانند جمالزاده به تنه یاد حفظه کارانه از اجتماع راضی نشده، بلکه آشکارا بسیاری از روابط سنتی و متحجرانه ی به قرار خود را بر اجتماع را مورد هجوم قرار داده و حتی برخی را به سخره گرفته است. با این حال نمی توان فراموش کرد که هدایت نویسنده ای صاحب سبک است و از معدود چهره های جهانی داستان کوتاه ایرانی است.